

Warmtepompen, standaard techniek in de utiliteit

Warmtepomp techniek

Van opwekking naar efficiënt verplaatsen van warmte

Gas of Olie gestookt
Rendement <1

Elektrisch gedreven
Rendement tot 7

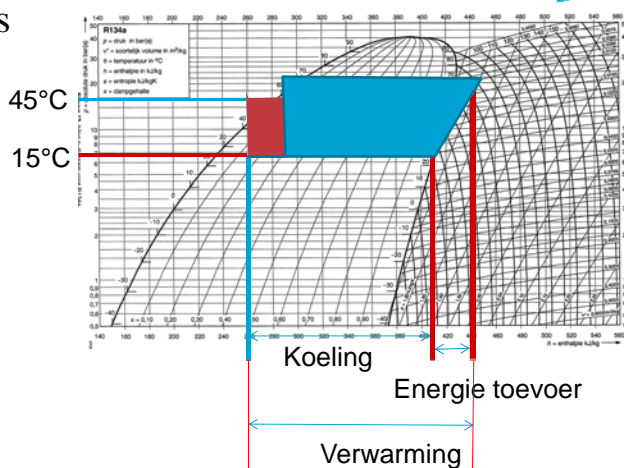
Warmtepomp techniek

Rendement regels

Hoe hoger de temperatuursprong hoe lager het rendement

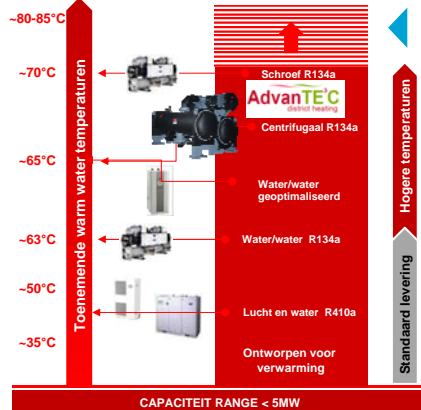
$$\frac{\text{Verwarming}}{\text{Energie toevoer}} = \text{COP}$$

Huidige technologie is max 60°C temperatuursprong

Nieuwe marktvraag

Huidige warmtepomp mogelijkheden

Runtesten richting 85°C met nieuwe koudemiddelen juni 2015

Hogere temperaturen
⇒ R134a compressor optimalisatie naar 70°C water temperaturen

Laag en medium temperaturen
⇒ lucht en water als bron en productie water temperaturen <65°C

Sodexo, Breukelen

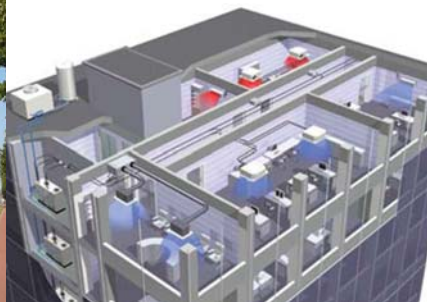

in samenwerking met **DHPA**

5

Park Phi, Enschede

WARMTEPOMP TECHNOLOGIE ZORGT VOOR WAARDE CREATIE:
ENERGIEKOSTEN REDUCTIE VAN € 20 / M2 NAAR €9 / M2 -> CO2
FOOTPRINT REDUCTIE

6

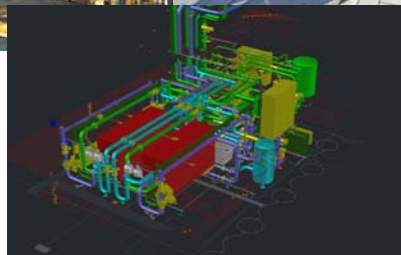

in samenwerking met **DHPA**

6

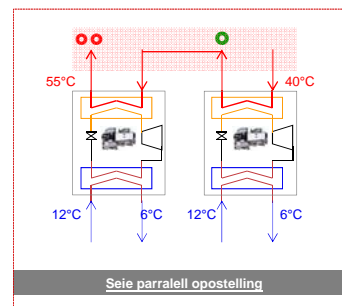
Markthallen, Rotterdam

in samenwerking met **DHPA**

NS-poort, Utrecht

In vergelijking met traditionele koeling en verwarming levert deze WKO installatie een (verwachte) besparing van 500 ton CO₂ per jaar.

in samenwerking met **DHPA**

Nieuwe toepassingen

Project PIONEN Stockholm, Zweden gebruik afval warmte van data center en levering aan stadsverwarmingsnet a 70°C

Optimalisatie WKK installatie door inzet warmtepompen bij afkoelen uitlaatgassen voor levering extra warmte aan kassen. Diverse projecten 0,5 – 2 mW Temp 55°C

Project R v/d Bosch Nederland 2 x 3 mW warmte levering van 55°C aan kassen met als bron retourwater van geothermie van 40°C

in samenwerking met **DHPA**

9

Conclusie en aanbeveling

Vind een betrouwbare bron, bepaal je temperatuurniveau voor de toepassing van je nieuwe energie besparende verwarming (en gelijktijdige koeling) systeem en start met kostenbesparing met een vette knipooeg naar het milieu.

in samenwerking met **DHPA**

10